

Oikeustapauskokoelma

Asia C-147/17

**Sindicatul Familia Constanța ym.
vastaan
Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța**

(Curtea de Apel Constanța esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Ennakkoratkaisupyyntö – Työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojeleminen – Työajan järjestäminen – Euroopan unionin perusoikeuskirja – 31 artikla – Direktiivi 2003/88/EY – Soveltamisala – Poikkeus – 1 artiklan 3 kohta – Direktiivi 89/391/ETY – 2 artiklan 2 kohta – Sijaisvanhemman työ

Tiivistelmä – Unionin tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto) 20.11.2018

1. *Sosiaalipolitiikka – Työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojeleminen – Tietystä työajan järjestämisestä koskevista seikoista annettu direktiivi 2003/88 – Soveltamisala – Työntekijän käsite – Sijaisvanhemmat kuuluvat käsitteen alaan*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/88)

2. *Sosiaalipolitiikka – Työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojeleminen – Toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä annettu direktiivi 89/391 – Soveltamisala – Direktiiviä ei voida soveltaa tiettyntyyppisiin työtehtäviin – Julkishallinnon käsite – Ullottuvuus*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/88; neuvoston direktiivin 89/391 2 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta)

3. *Sosiaalipolitiikka – Työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojeleminen – Toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä annettu direktiivi 89/391 – Tietystä työajan järjestämisestä koskevista seikoista annettu direktiivi 2003/88 – Soveltamisala – Sijaisvanhempi, joka ottaa lapsen kotiinsa pitkäksi aikaa, ei kuulu direktiivin soveltamisalaan – Päivittäisiä ja viikoittaisia lepoaikoja sekä palkallista vuosilomaa koskevan oikeuden rajoitukset voidaan hyväksyä – Edellytys – Tämän oikeuden keskeisen sisällön kunnioittaminen*

(Euroopan unionin perusoikeuskirjan 24 artikla, 31 artiklan 2 kohta ja 52 artiklan 1 kohta; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/88 1 artiklan 3 kohta ja 5, 6 sekä 7 artikla; neuvoston direktiivin 89/391 2 artiklan 2 kohta)

1. Ks. tuomion teksti.

(ks. 43–45 ja 48 kohta)

2. Ks. tuomion teksti.

(ks. 54–56 ja 58 kohta)

3. Tietyistä työajan järjestämistä koskevista seikoista 4.11.2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/88/EY 1 artiklan 3 kohtaa, luettuna yhdessä toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä 12.6.1989 annetun neuvoston direktiivin 89/391/ETY 2 artiklan 2 kohdan kanssa, on tulkittava siten, ettei direktiivin 2003/88 soveltamisalaan kuulu sijaisvanhemman työ, joka muodostuu viranomaisen kanssa solmitun työsuhteen puitteissa siitä, että sijaisvanhempi ottaa lapsen kotiinsa ja osaksi perhettään ja huolehtii keskeytyksettä kyseisen lapsen tasapainoisesta kehityksestä ja kasvatuksesta.

Sellaisten lasten ottaminen keskeytyksettömästi ja pitkäksi aikaa sijaisvanhemman kotiin ja osaksi tämän perhettä, jotka ovat vaikean perhetilanteensa vuoksi erityisen haavoittuvia, on toimenpide, jolla kyetään turvaamaan lapsen etu sellaisena kuin siitä on määrätty Euroopan unionin perusoikeuskirjan 24 artiklassa.

Näin ollen se, että sijaisvanhemmalle olisi säännöllisin väliajoin myönnettävä oikeus olla erillään hänen luokseen sijoitetusta lapsesta, tietyn työtuntimäärän jälkeen tai jaksoilla, joiden ajatellaan yleensä olevan viikoittaisten lepopäivien tai vuosilomien tavoin juuri perhe-elämän kehittämisen kannalta suotuisia hetkiä, olisi välittömässä ristiriidassa Romanian viranomaisten sen pyrkimyksen kanssa, että sijaisvanhemman huollettavaksi annettu lapsi otetaan sijaisvanhemman kotiin ja osaksi tämän perhettä keskeytyksettömästi ja pitkäksi aikaa.

Tämän vuoksi se, että sijaisvanhempien viikoittainen työaika rajattaisiin direktiivin 2003/88 6 artiklan mukaisesti ja työnantaja veloitettaisiin kyseisen direktiivin 5 ja 7 artiklan mukaisesti myöntämään näille oikeus viikoittaisiin lepoaikoihin tai vuosilomaan, joiden aikana heidät vapautettaisiin tehtävistään ja näin huolehtimasta luokseen sijoitetusta lapsesta, ei olisi sovitettavissa yhteen tämänkaltaisen työn ominaispiirteiden kanssa, sillä ne edellyttävät, että sijaisvanhempi ottaa huollettavanaan olevan lapsen kotiinsa ja perheeseensä keskeytyksettömästi ja pitkäksi aikaa.

Lisäksi on vielä todettava, että rajoituksia perusoikeuskirjan 31 artiklan 2 kohdassa työntekijöille tunnustettuun oikeuteen päivittäisiin ja viikoittaisiin lepoaikoihin sekä palkallisena vuosilomana pidettävään jaksoon voidaan säätää perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa määrättyjä tiukkoja edellytyksiä noudattaen ja erityisesti mainitun oikeuden keskeistä sisältöä kunnioittaen (ks. vastaavasti tuomio 6.11.2018, Bauer ja Willmeroth, C-569/16 ja C-570/16, EU:C:2018:871, 59 kohta ja tuomio 6.11.2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, 54 kohta).

Tällaisilla lakisääteisillä rajoituksilla sijaisvanhempien oikeuteen päivittäisiin ja viikoittaisiin lepoaikoihin sekä palkalliseen vuosilomaan ei puututa tämän oikeuden keskeiseen sisältöön. Lisäksi rajoitukset ovat osoittautuneet tarpeellisiksi unionin tunnustaman sen yleisen edun mukaisen tavoitteen toteuttamisen kannalta, joka koskee perusoikeuskirjan 24 artiklassa määrättyä lapsen edun turvaamista, sellaisena kuin tämä tavoite on muotoiltu Romanian lainsäädännössä, ja jonka mukaisena on pidettävä sijaisvanhemmalle kuuluvaa velvollisuutta huolehtia keskeytyksettä kotiinsa ja perheeseensä sijoitetun lapsen sopeutumisesta ja tämän tasapainoisesta kehityksestä ja hoidosta.

(ks. 71, 72, 74, 83, 86 ja 88 kohta sekä tuomiolauselman)